

MYTE

OG

VIRKELIGHED

af Grølheim

Vi har sikkert alle sammen oplevet, at folk har stillet sig uforstående overfor, at man i moderne tid kan dyrke de nordiske guder. Mange mennesker forbinder ikke umiddelbart vore forfædres tro med noget åndeligt. Ofte opfatter folk den nordiske mytologi som en overtro. I bedste fald som spændende fortællinger for børn, men ofte møder man den holdning, at kristendommen er en bedre og mere human og moderne religion.

Desværre kan man endog finde den holdning under overfladen blandt folk, der kalder sig asatroende. Visse steder i asatromiljøet kan man endog få fornemmelsen af, at asatroen mere har karakter af en særlig form for vikinge-reenactment, end en egentlig religiøs anskuelse. Ikke at der er noget i vejen med vikinge-reenactment, men Hakon Jarl kaldte næppe sin religion for bronzealder-reenactment.

Der er heller ikke noget galt i, at mange af os har valgt asatroen, fordi det er vore forfædres religion. Tvært i mod var vore forfædre meget bevidst om, at det netop også var deres forfædres religion – en tradition, der binder den etniske gruppe sammen i fortid nutid og fremtid. En tradition, vi også har brug for i dag som kulturbærer og skaber af identitet, men hvis den er forældet som religion og ikke kan give folk noget åndeligt indhold, er det

ikke meget værd, hverken som kulturbærer eller fortids-reenactment.

Hvis asatroen skal være mere og andet end en kuriositet, som nogle sjove mennesker i vikingetøj for sin fritid til at gå med, ind til de bliver trætte af det og finder på en anden hobby, så må vi gøre resten af samfundet klart, at asatroens værdier ikke er forældede og der er en åndelighed i asatroen, der er lige så kraftfuld i dag, som den var for 1000 år siden.

Jeg har tit fået spørgsmålet om jeg tror, at Tor køre over himmelen i sin gedebukkevogn og laver torden. Ofte har spørgeren et lidt fjollet grin og tror, at jeg er stillet til vægs. For hvis jeg svarer ”nej,” er følgeslutningen, at jeg bare er en rollespiller, der leger vikingereligion og svarer jeg ”ja,” er jeg en landsbytosse, der ikke har fulgt med i fysiktimerne.

I virkeligheden er spørgsmålet stillet ud fra helt forkerte forudsætninger. Måske er det

ikke så underligt, at spørgeren går galt i byen, når selv dele af asatromiljøet har de samme forudsætninger og tror, at mytologi er ”primitive” forsøg på videnskabelige forklaringer. Det er de samme forkerte forudsætninger der gør, at nogen tror, at krigen mellem Aser og Vaner afspejler en historisk konflikt mellem en fredelig bondebefolkning og de krigeriske indoeuropæere. Det er de samme forkerte forudsætninger, når nogen forsøger at tegne en geografisk oversigt over de ni verdner, eller hvad der er endnu værre, at de tror, at Aserne er indvandrere fra Asien.

Den nordiske mytologi, som den er overleveret, lader sig ikke umiddelbart oversætte til et fysisk verdensbillede. Det er en blindgyde, hvis man forsøger at tolke mytologi ud fra en bogstavelig synsvinkel. En mytologi er ikke en videnskabelig beskrivelse af verden, men forsøger, ved hjælp af billeder, at beskrive nogle fænomener, vi ikke umiddelbart kan opfatte med vores normale sanser og de tildragelser i menneskelivet, som ikke lader sig beskrive i klarsprog.

Myten er nært beslægtet med vores drømme. Myter består af det samme billedsprog, som vi møder i vores drømme. Kan man derfor tyde drømme, så kan man også tyde myter. Drømme er en indgang til en åndelig verden. Den tilstand man befinder sig i under trance, adskiller sig ikke meget fra den tilstand, man befinder sig i, når man drømmer. En forskel er, at de fleste mennesker slapper mere af under drømme og derfor har lettere ved at give slip i den situation. En anden forskel er, at trancen som regel er et bevidst forsøg på at opnå kontakt, hvorimod i drømmen opstår den bare. Derfor er folk mange gange heller ikke klar over, at de har haft en åndelig kontakt. Mange gange kan man slet ikke huske sine drømme, når man vågner, eller man glemmer dem igen et splitsekund efter man er vågnet. Ofte er det fordi man har en masse praktiske gøremål at tænke på. Det kunne f.eks. være, at man skulle op og på arbejde. Man kan også have været så anstrengt fra en aktivitet dagen før, at man sover så dybt, at man aldrig når at komme i den såkaldte rem-søvn, hvor drømme forekommer. Endelig kan indtagelse af euforiserende stoffer også, i modsætning til hvad nogen måske ville tro, blokere for kontakten til det åndelige.

I de fleste tilfælde handler det dog bare om at lære at huske sine drømme. Det er lidt ligesom at lære at svømme. Hvis ikke man hopper i vandet, lærer man det ikke. Lidt efter lidt vil man opdage, at man i vågen tilstand får det der hedder deja-vu. Man oplever en situation, man har oplevet i en drøm for 5 eller 10 år siden. Man behøver ikke at være noget specielt medie for at kunne opleve den slags. Vi kender det fra den norrøne litteratur. I kvadene om Vølsungerne drømmer Gudrun, hvordan det vil gå Gunnar og Høgne, når de opsøger Hundingernes kong Atle. På trods af, at de ved, hvad der sker, sker det alligevel. De kan ikke gøre noget ved det, andet end at tage ansvaret for den skæbne, de har fået til-delt, med ære.

